

Doküman No
AYVZOTL-SYS-23

İlk Yayın Tarihi
06.01.2026

Revizyon No /Tarih
00/ 00.00.0000

Sayfa
1 / 2

DOĞAL VE KÜLTÜREL MİRAS LİSTESİ

TORBALI

Torbalı, İzmir'in güneydoğusunda yer alır. İl merkezine uzaklığı 45 km'dir. Kuzeyinde Kemalpaşa; doğusunda Tire ve Bayındır; batısında Menderes; güneyinde Selçuk ile çevrelenir. İlçenin yüzölçümü 565 km²'dir. 22 köyü bulunmaktadır.

İlçe ekonomisinde tarım çok önemli bir yer tutmaktadır. Seracılık, sebzecilik ve hayvancılık ileri düzeydedir.

Torbalı, İzmir'e 45 km uzunluğunda çift hatlı demiryolu ile bağlıdır. İzmir-Aydın otoyolu karayolu ulaşımı hızlandırmıştır. Adnan Menderes Havalimanı'na ve Ege Serbest Bölgesi'ne 30 km uzaklıktadır.

TORBALI VE ÇEVRESİNDE GEZİLECEK YERLER

Keçi Kalesi
Torbalı ve Selçuk arasındaki Alaman Dağı olarak bilinen 300 metre rakımlı tepede yer alan keçi kalesi yüzyıllara meydan okumaktadır. Stratejik bir konumda Helenistik dönemde (MÖ.300-MS.20) yapılmış, daha sonra Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlılar tarafından da kullanılmıştır.

Suyun Başı Mesire Alanı
Torbalı'ya bağlı Ayrancılar Mahallesi'nde bulunan ve "suyun başı" olarak bilinen mesire alanı, içerisinde akan tatlı su kaynağı ve etrafındaki çınar ağaçlarıyla bir tabiat harikasıdır. Mesire alanı, özellikle hafta sonları yüzlerce kişiye ağırlar.

Arkas Bağları (La Mahzen)
Lucien Arkas Bağları, İzmir Torbalı'da 1.168 dönümlük bir arazide Türkiye'nin en büyük tek parsel organik bağı olarak kuruldu. Yapılan toprak ve iklim analizleri sonucunda, Avrupa'dan temin edilen fidanlar özel klimalı vasıtalar ile Lucien Arkas Bağları'na sevk edilmiştir. Ege'nin toprak ve iklim koşullarına en iyi uyum sağlayacağı düşünülen ve bazıları bugüne kadar Türkiye'de hiç yetiştirilmemiş olan Tempranillo, Chenin Blanc, Viognier, Marselan, Ugni Blanc, Cabernet Sauvignon, Merlot, Chardonnay ve Misket gibi şaraplık üzüm çeşitlerinin Lucien Arkas Bağları'nda dikilmesine karar verilmiştir.

Efeoğlu Tabiat Parkı
Efeoğlu Tabiat Parkı, İzmir'in Torbalı ilçesine bağlı Yeşilköy mevkiinde yer alır ve yoğun kızılçam ormanlarıyla çevrilidir. Parkta ayrıca fıstık çamı, çınar ve delice zeytin gibi farklı ağaç türleri de bulunur. Bu zengin bitki örtüsü, aynı zamanda çeşitli kuş türleri için uygun bir yaşam alanı sunar.

Sultan Abdülhamit Seyir Köşkü
İlçe merkezinde, Yeniköy mahallesinde bulunan ev, ikinci Abdülhamit tarafından 1879 yılında medrese olarak yaptırılmıştır. Arazileri ise, Abdülhamit tarafından, Baltacı Dimyos isimli bir Rumdan satın alınmıştır. Köşk arazisi üzerindeki mantar meşesi ağaçları İspanya Kralı ikinci Alfonso tarafından, Sultan ikinci Abdülhamit'e hediye edilmiştir. 119 yıllık bu yapı, 1950-1968 yılları arasında kazı evi, 1968 yılında ilköğretim okulu olarak kullanılmıştır.

Selçuk Şirince Köyü
İzmir'in Selçuk ilçesi'ne bağlı ve Selçuk'a 8 kilometre mesafede tarihi mimarisi korunmuş turistik bir köydür. Özgün adı olan Kırkinca'nın efsanevi bir çağda dağlara vuran kırk kişiye atfen verildiği rivayet edilir. Rum telaffuzunda Kırkice, Kırkince ve nihayet Çirkince gibi biçimler alan bu ad, Cumhuriyet'in ilk yıllarında dönemin İzmir valisi Kazım Dirik'in talimatıyla Şirince şeklinde resmileştirilmiştir. Köyün evlerce bağcılık, şarap üretimi ve zeytinciliğe dayalı olan ekonomisi, bir bütün bölgesinden gelen yeni sakinlerinin elinde bir süre sekteye uğramış, ancak son yıllarda artan turistik önemine paralel olarak, bu sektörler yeniden gelişmeye başlamıştır. Bağcılık ve zeytinciliğin yanı sıra, şeftali, incir, elma, ceviz yetiştirilir.

Torbalı Kent Arşivi
Günümüzde Kent Tarihi, Tanıtım ve Turizm Müdürlüğü (KENT ARŞİVİ) olarak hizmet veren bina, Sultan 2.

Abdülhamid tarafından 1899 tarihinde Büyük Tahlil Ambarı amacıyla inşa edilmiştir. Bu tarihi bina Torbalı'nın ilçe olmasından sonra 1972 yılına kadar Askerlik Şubesi olarak hizmet vermiştir. 2008-2009 yıllarında aslına uygun olarak Belediye tarafından restorasyonu yapılmıştır. 2013 yılı Temmuz ayında Torbalı Kent Arşivi olarak Torbalı halkının hizmetine sunulmuştur.

Key Museum Otomobil Müzesi
2015 yılında İzmir'in Torbalı ilçesinde kapılarını açan Key Museum, bugün dünya otomobil tarihine ışık tutan, Türkiye'nin en kapsamlı klasik otomobil ve motosiklet

müzesidir. Murat ve Selim Özgörkey'in otomobil tutkularından doğan, 7000 metrekare alan üzerine kurulu olan müzenin ana koleksiyonunu 89 adet otomobil ve 46 adet motosiklet oluşturmaktadır. Bu ana koleksiyonda, 1886 yılında üretilen ilk otomobilden bugüne, Mercedes, BMW, Porsche, Cadillac, Ford gibi otomobil dünyasının önde gelen markaların ilk modellerinin günümüze kadarki yolculuklarını görmek mümkün.

Laber Kimya - Antik Dönem Kozmetik Müzesi
Laber Kimya, uzun yıllardır özel bir çalışmanın ürünü olarak hayata geçirilmiş, dünyada eş benzeri az görülen antik dönem

kozmetik tarih müzesidir. Müze alanına adım attığınızda, ziyaretçileri Mezopotamya uygarlıklarından başlayarak Mısır, Antik Yunan, Miken, Kıbrıs, Girit ve Roma'ya kadar uzanan geniş bir tarih yolculuğu karşılamaktadır. Bu uygarlıklarda yaşayan bireylerin kullandıkları kozmetik kapları incelenmiş, Kapların içinde yer alan kozmetik ürünlerin formülasyonları, üretim koşulları ve tüketim şekilleri tespit edilmiştir.

Doküman No
AYVZOTL-SYS-23

İlk Yayın Tarihi
06.01.2026

Revizyon No /Tarih
00/ 00.00.0000

Sayfa
2 /2

DOĞAL VE KÜLTÜREL MİRAS LİSTESİ

İZMİR'DE YER ALAN ANTİK KENTLER VE ÖREN YERLERİ

Efes Antik Kenti

Selçuk'ta yer alan Efes, UNESCO Dünya Miras Listesi'nde yer almaktadır. Antik dönemin en önemli merkezlerinden biri olan Efes, tarih öncesi dönemden

başlayarak Helenistik, Roma, Doğu Roma, Beylikler ve Osmanlı dönemleri boyunca yaklaşık 6000 yıl kesintisiz yerleşim görmüş ve tarihinin tüm aşamalarında çok önemli bir liman kenti ve kültürel ve ticari merkez olmuştur. Yine aynı bölgede bulunan Meryem Ana Evi, Ayasuluk Tepesi, Saint Jean Bazilikası, Çukuriçi Höyük de mutlaka ziyaret edilmelidir.

Klazomenai Antik Kenti

Urlanda bulunan 12 İyon kentinden birisi olan Klazomenai Antik Kenti, Limantepe'den batıdaki Ayıldız ve Cankurtaran tepeleri eteklerine kadar yayılmaktadır. Bir bölümü

Karantina Adası üzerindedir. Klazomenai'de kazısı tamamlanan zeytinyağı işliği, bugün de kullanılan teknolojinin 2600 yıl önce dünyada ilk defa bu bölgede geliştirildiğini kanıtlamaktadır.

Agora Ören Yeri

İzmir'in Konak İlçesi Kemeraltı mevkinde bulunan Agora Örenyeri, Kemeraltı ile Kadifekale arasında kurulan Symrna antik kentinin Helenistik ve Roma dönemlerinde idari, sosyal, kültürel ve dini işlevlere sahip kent merkezidir. Agora Örenyeri'ndeki kalıntıların önemli bir kısmı M.S 2. yüzyıla tarihlenir. "Agora" sözcüğü, "kent meydanı, çarşı, pazar yeri" anlamına gelir. Hippodamos şehir planına uygun olarak, merkeze yakın bir yerde üç kat halinde inşa edilmiştir. İyon agoralarının en büyük ve iyi korunmuş olanı sayılır.

Teos Antik Kenti

Sığacık'a yürüme mesafesinde deniz kenarında bulunan Teos bundan 3 bin yıl öncesine kadar Kuzey İon'un başkenti konumundaydı. Kurucusu Diyoşos'un oğlu Athames olarak bilinmektedir. Teos'un antik dönemde mimari alan ve ticarete önemli bir yeri vardır. Teos, bir dönem İyon şehrinde huzursuzluk yarattıkları ileri sürülerek kovulan sanatçılara kapılarını açmış, tarihte ilk kez Sanatçılar Birliği'nin kurulduğu bir kent olmuştur. Oldukça yağlı zeytin ve menengiç ağaçları antik kentin doğal anıtlardır. Bu zeytin ağaçlarından birisi de kentin simgesi haline gelen, yaklaşık 2000 yaşındaki Teos Antik Zeytin Ağacı'dır.

Metropolis Antik Yerleşimi

Metropolis çevresinde ilk yerleşim izleri ise Taş Devri'ne (Neolitik) -Tepeköy, Dedecik, Kuşçu- burun- kadar uzanmaktadır.

İzmir'in Torbalı ilçesinde, Yeniköy ve Özbek köyleri arasındaki Metropolis Antik Kenti, sırtını Gallesion Dağı'na dayamış olan kent adını Meter Gallesia isimli ana tanrıçadan alır.

Erythrai Antik Kenti

Çeşme'nin 20km kuzey doğusunda yer alan İldırı Köyü'nün Antik dönemdeki adı Erythrai'dir. Kentte ele geçen bulgular, İlk Tunç Çağı'ndan bu yana yerleşimin olduğunu göstermektedir. MÖ. 8 yüzyıl'dan MÖ. 4. yüzyıl'a kadar iskân ve yerleşimlerine işaret ettiği sanılmaktadır. Antik İyonya bölgesinin sosyal politik değişimlerinde etkin rol oynadığını ortaya koyan buluntular Helenistik, Roma dönemlerine işaret ettiği görülmektedir.

Kolophon Antik Kenti

Değirmendere Mahallesi'nin doğusunda kurulmuş olan Kolophon, deniz kenarında kurulmayan tek İyon yerleşimidir. Kolophon, 12 İyon şehrinde biridir. Güçlü bir donanmaya ve süvari birliğine sahip olmasına rağmen, birçok savaştan zarar görmüş ve deniz korsanları zamanında bile Lidya, Pers ve Makedonya kuvvetleri tarafından yönetilmiştir. Kolophon MÖ 302'de Lysimakhos tarafından yıkılınca, onun komşu şehri olan Notion önem kazanmıştır.

Pergamon Akropolü

2014 yılında Dünya Kültür Miras Listesine giren Bergama, tarihi boyunca işgallere ve yıkımlara maruz kalmasına rağmen, stratejik bir noktada yer alması nedeniyle sürekli iskan edilmiş ve tarih sahnesinden hiçbir zaman kaybolmayan yerleşimlerdenidir. Pergamon antik kentinin kurulduğu Bakırçay havzasında, prehistorik dönemlere kadar uzanan yerleşim izleri, Pergamon'un kurulduğu tepede MÖ 7.-6.ve 5.yy. işaret eder. "kale" veya "müstahkem mevki" anlamına gelen "Perg" veya Berg" Pergamon adını oluşturur.

Bergama Asklepon Örenyeri

MÖ IV.yy'da Pergamon akropolü dışında sağlık tanrısı Asklepios adına kurulmuş bir tedavi merkezi bulunmaktadır. Gelişmiş mimari düzeni, uygulanan tedavi yöntemleri ile Batı Anadolu'nun en önemli tedavi merkezi ünvanına sahiptir. Asklepon'un günümüze kalan kalıntıları M.S II.yy'da Roma İmparatoru Hadrian tarafından yaptırılan düzenlemelere aittir. Asklepieion, kuruluş tarihinden daha erken dönemlerde de kutsal alan olma özelliğini göstermektedir. Ancak gelişimi MÖ IV.yy'dan itibaren başlar.

Kızıl Avlu

M.S 2. yy'da İmparator Hadrian döneminde inşa edilmiş ve muhtemelen Mısır tanrıları Serapis,Harpokrates, ve İsis tapım görmüştür.270.00 x 100.00 m, tapınak 60.00 x 20.00 m. boyutlarında olan tapınak Pergamonun en görkemli anıtsal yapılarından birisidir. Tapınağın tamamının tuğladan yapılmış olması ve büyük ön avlusu sebebi ile tapınak halk arasında " Kızıl Avlu" olarak adlandırılmıştır. Erken Bizans döneminde kutsal mekânı içersine mimari ilavelerle Anadoludaki erken yedi kiliseden biri olarak kullanılmaya devam etmiştir.

Yeşilova Höyüğü

Yeşilova Höyüğü İzmir'in içindeki en eski yerleşim alanıdır. 2003 yılında keşfedilmeden önce en çok 5 bin yıl eskiye giden geçmişi olduğu düşünülen İzmir, Yeşilova Höyüğü'nde yapılan kazılarda elde edilen bulguların ardından, Anadolu'nun en eski yerleşimlerinden biri olduğu anlaşılmıştır. 2005 yılında İzmir Arkeoloji Müzesi ile birlikte başlanan kazılara, 2008 yılında itibaren Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Ege Üniversitesi adına Doç. Dr. Zafer Derin başkanlığında devam edilmektedir.